

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 31. mart 2014. god.
br. ref.:RK587/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI189/13

Podnosilac

Avdullah Rrustemi

**Ocena ustavnosti presude, Rev. I. br. 121/2012, Vrhovnog suda Kosova,
od 29. jula 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Avdullah Rrustemi (u daljem tekstu: podnosilac), sa prebivalištem u Novom Pokleku, opština Glogovac.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva osporava presudu, Rev. I. br. 121/2012, Vrhovnog suda Kosova od 29. jula 2013. god. Podnosilac zahteva, takođe, osporava presudu Ac. br. 489/2010, Okružnog suda u Prištini od 15. februara 2012. god., i presudu C. 37/09, Opštinskog suda u Glogovcu od 19. marta 2010. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih odluka koje su *“navodno nepravilne, nezakonite i neustavne, jer su podnosiocu zahteva uskratili pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kao i pravo na rad”*.
4. U tom smislu, podnosilac zahteva nije izričito naveo povredu neke ustavne odredbe, već se sadržaj njegovog zahteva na implicitan način poziva na povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 5. novembra 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 2. decembra 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI189/13, imenovao sudiju Arta Rama-Hajrizi za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI189/13, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.
8. Dana 18. decembra 2013. god., podnosilac je obavešten o registraciji zahteva. Istog dana, preduzeće Newco Ferronikeli Complex l.l.c i Vrhovni sud Kosova su obavešteni o registraciji zahteva.
9. Dana 24. januara 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučio Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 24. septembra 2007. god., menadžer Newco Ferronikeli Complex l.l.c (u daljem tekstu: poslodavac) u vezi sa disciplinskom i materijalnom odgovornosti na poslu, podnosiocu zahteva izriče pismenu opomenu, podsećajući ga da ako se ponove ove povrede radnih zadataka, slediće prevremeni raskid ugovora o radu.

11. Dana 26. decembra 2008. god., poslodavac je obavestio podnosioca zahteva da će mu se od 1. januara 2009. god., prekinuti radni odnos zbog isteka prethodnog ugovora o radu zaključenog među njima.
12. Dana 28. januara 2009. god., Inspektor rada i zaštite na radu, odlukom br. 164-21, nalaže poslodavcu da razmotri odluku o prekidu radnog odnosa sa njihovim radnikom, odnosno sa podnosiocem zahteva.
13. Dana 18. februara 2009. god., poslodavac je odgovorio Inspektoru rada i zaštite na radu da je *“pažljivo razmotrio pomenuti slučaj i ostao pri prethodnoj odluci da se ugovor o radu ne može produžiti”*.
14. Dana 19. marta 2010. god., Opštinski sud u Glogovcu je presudom C. br. 37/09, utvrdio:

“ODBIJA se kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca (podnosioca) Avdullah Rrustemi iz Donje Korotice protiv tuženog „NEWCO FERRONIKELI COMPLEX L.L.C. (poslodavac) u Glogovcu, kojim je tražio da se utvrdi da je tužilac Avdullah Rrustemi zasnovao radni odnos kod tuženog na neodređeno vreme i da se poništi rešenje od 03.02.2009. godine, na osnovu kojeg mu nije produžen radni odnos od 01.01.2009. godine, a na radnom mestu otpravnika vozova u Odeljenju logistike kod tuženog, kao i da tužioca vrati na poslove i radne zadatke sa svim pravima i obavezama iz radnog odnosa”.

15. U gore navedenoj presudi, Opštinski sud u Glogovcu je u nastavku obrazložio:

“...Oslanjajući se na obaveštenje od 26.12.2008. godine izdato od strane tuženog na osnovu kojeg je obavešten tužilac Avdullah Rrustemi o tome da mu tuženi neće produžiti ugovor o radu tužiocu, ugovor od 25.07.2007. godine, sud ocenjuje da je tužilac Avdullah Rrustemi uvek zasnivao radni odnos na određeno vreme...Dakle, pitanje produžavanja ugovora zaposlenom je ekskluzivno pitanje volje poslodavca o tome da li želi da produži ugovor sa zaposlenim ili ne, a to u zavisnosti od toga da li poslodavac ima potrebe ili ne za tako nešto....Za vreme dok je tužilac radio kod tuženog, ostvarivao je plate za svaki mesec i tuženi je ispunjavao obaveze prema tužiocu...”

“...Navodi tužioca o tome da mu se treba priznati pravo na rad kod tuženog i to na radnom mestu otpravnika vozova u Odeljenju logistike sa svim pravima i obavezama iz radnog odnosa, u kome je ranije radio, nisu osnovani na Osnovnom zakonu o radu na Kosovu...”

16. Dana 15. februara 2012. god., Okružni sud u Prištini, presudom Ac. br. 489/2010, odbio je kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Opštinskog suda u Glogovcu.
17. Dana 29. jula 2013. god., Vrhovni sud je presudom Rev. I. br. 121 /20 12, odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva izjavljenu na presudu Okružnog suda u Prištini.

18. U gore navedenoj presudi, Vrhovni sud je obrazložio:

“...Polazeći od ovog činjeničnog stanja Vrhovni sud Kosova ocenjuje na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja da su nižestepeni sudovi pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan, zato što se zasnivanje radnog odnosa vrši na osnovu konkursa, ispunjavanjem uslova iz radnog odnosa, odnosno radni odnos zasniva na osnovu konkursa, intervjuu i shodno Uredbi o Osnovnom zakonu rada, br. 2001/27 od 08. oktobra 2001. godine. U konkretnom slučaju između parničara je zaključen ugovor o radu na određeno vreme u trajanju od 25.07.2007. godine do 31.12.2008. godine, s toga odlazak tužioca na posao nakon isteka ugovora ne znači da je tužilac zasnovao radni odnos, pošto je i odredbama člana 10 napred pomenute Uredbe predviđen način zasnivanja radnog odnosa, a u konkretnom slučaju radni odnos tužioca kod tuženog je zasnovan na određeno vreme...”

Ovaj sud takođe ocenjuje da pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka, pošto je drugostepeni sud razmotrio žalbene navode u vezi sa odlučnim činjenicama i u obrazloženju presude dao dovoljno razloga koje prihvata i ovaj sud”.

19. Podnosilac zahteva je podneo Sudu i presudu (P. br. 180/2009, od 19. septembra 2011. god.) Opštinskog suda u Glogovcu koja se odnosi na krivičnu tužbu koju je on podneo protiv rukovodećeg osoblja poslodavca, prilikom čega tvrdi: *“A. B nema ovlašćenja za donošenje takvih odluka (tj. za raskid ugovora o radu), ovo je on sam posvedočio i izjavio u Opštinskom sudu u Glogovcu prilikom vođenja krivičnog postupka protiv njega i nekoliko ostalih radnika. Kao dokaz za potvrđivanje jedne takve činjenice ću ovom zahtevu priložiti presudu Opštinskog suda u Glogovcu, P.br. 180/2009 u smislu odredbe člana 216. ZPP-a ”.*

Navodi podnosioca

20. Podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo i da nisu primenili član 182.1 Zakona o parničnom postupku i član 14 Zakona o radnom odnosu (Službeni list SAPK br. 12/89).
21. Podnosilac zahteva tvrdi da su odluke redovnih sudova karakterizovane uticajem i nezakonitim vezama, jer su prema njemu sudovi višeg stepena samo usvojili odluku nižestepenog suda, a da nisu izveli dokaze iz spisa predmeta.
22. Podnosilac zahteva, takođe tvrdi da su ga neovlašćene i nenadležne osobe obavestile o neobnavljanju ugovora o radu i disciplinskoj meri bez prethodnog upozorenja i sa mnogo drugih nedostataka.
23. Podnosilac zahteva nije izričito naveo povredu neke ustavne odredbe, već se sadržaj njegovog zahteva na implicitan način poziva na povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava.

Relevantne zakonske odredbe

UREDBA BR. 2001/27 O OSNOVNOM ZAKONU O RADU NA KOSOVU

Član 10

Ugovor o radu

10.1 Ugovor o radu se može sklopiti:

(a) neodređeno vreme; ili

(b) određeno vreme.

[...]

Član 11

Prestanak ugovora o radu

11.1 Ugovor o radu prestaje:

[...]

(c) ako zaposleni ozbiljno povredi obaveze iz radnog odnosa;

(d) ako zaposleni ne izvršava svoje obaveze na zadovoljavajući način;

(e) nakon isteka vremena na koje je ugovor sklopljen; i

(f) po sili zakona.

Prihvatljivost zahteva

24. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca, prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom.

25. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

26. Sud se, takođe, poziva na član 49 Zakona koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

27. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i da je zahtev podnet u roku od četiri meseca propisanim članom 49 Zakona.

28. U vezi sa pokrenutim tvrdnjama u zahtevu, Sud se poziva na pravilo 36 (1) c) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”.

29. U ovom slučaju, Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da su odluke redovnih sudova karakterizovane pogrešnom primenom materijalnog prava, nepotpunim utvrđivanjem činjenica, navodnim nezakonitim vezama i uticajima od strane redovnih sudova tokom obavljanja svojih dužnosti i mnogim drugim navodnim nedostacima.
30. Ustavni sud ponavlja da nije sud koji utvrđuje činjenice i da je pravilno i potpuno utvrđivanje činjenica potpuna nadležnost redovnih sudova, dok je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usaglašenost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Stoga, Ustavni sud ne može da deluje kao "sud četvrtog stepena" (vidi slučaj Akdivar protiv Turske, br. 2189/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. god., stav 65; vidi takođe slučaj KI86/11, podnosilac zahteva Milaim Berisha, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.).
31. Pored toga, zahtev nije uspeo da dokaže da su redovni sudovi delovali na proizvoljan i nepravedan način. Nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa ocenama redovnih sudova i, kao opšte pravilo, to je dužnosti navedenih sudova da ocene dokaze koje imaju pred sobom. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci u redovnim sudovima u svojoj celini bili pravični, uključujući i način na koji su dokazi uzeti (Vidi slučaj Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. god.).
32. U ovom slučaju, Sud smatra da odluke redovnih sudova imaju pravni osnov, da su dobro obrazložene i da su generalno logične i koherentne i na jasan način objašnjavaju odnos između podnosioca zahteva kao zaposlenog i njegovog poslodavca, objašnjavaju prirodu ugovora o radu zaključenog među njima, kao i načine i uslove koji su dozvoljeni zakonom u vezi sa osnivanjem i prekidom ugovora o radu.
33. Sud primećuje da je podnosiocu zahteva pruženo dovoljno prilika da pokrene argumente u vezi sa njegovim slučajem pred redovnim sudovima. Sud, takođe, napominje da pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kao što se garantuje Ustavom i Evropskom konvencijom za ljudska prava, ne podrazumeva 'materijalnu', već 'proceduralnu' ispravnost. Ova ispravnost u praksi podrazumeva postupak među strankama gde su njihove žalbe saslušane, a zatim postavljene u jednak položaj pred redovnim sudovima (vidi slučaj Star Cate Epiletka i drugi protiv Grčke, br. 5411/07, ESLJP, odluka od 6. jula 2010. god.).
34. Što se tiče krivične tužbe koju je podnosilac zahteva podneo protiv rukovodećeg osoblja poslodavca (presuda P. br. 180/2009, Opštinskog suda u Glogovcu od 19. septembra 2011. god.), Sud smatra da navedena presuda ne može da se iskoristi da inkriminiše određene pojedince i nema i ne može da ima nikakvog uticaja na ishod ovog slučaja.
35. Činjenica da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja, ne može da mu posluži kao pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje

Profesije] Ustava (Vidi slučaj Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).

36. Pod ovim okolnostima, podnosilac zahteva nije dokazima potkrepeo svoju tvrdnju o povredi člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava, jer činjenice koje je predstavio ni na jedan način ne ukazuju na to da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
37. Sledstveno, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglassi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47 Zakona i pravilima 36 (1) c) i 56 (2) Poslovnika, 24. januara 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

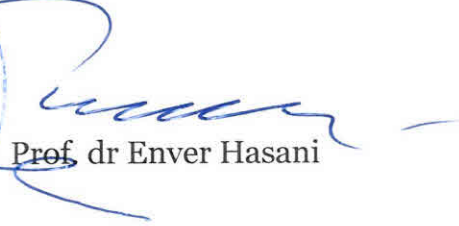
Sudija izvestilac

Arta Rama-Hajrizi

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani